

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 236/2020-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. mája 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátskou kanceláriou Prosman a Pavlovič advokátska kancelária s. r. o., Hlavná 31, Trnava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Maroš Prosman, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Sžfk 63/2018 z 10. decembra 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého rozhodnutia a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. apríla 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED],

██████████ (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Sžfk 63/2018 z 10. decembra 2018 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

2. Ústavná sťažnosť sťažovateľa je vedená pod sp. zn. Rvp 617/2019 a v súlade s čl. X bodom 5 písm. c) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 schváleného 16. októbra 2019 bola náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov prerozdelená a 17. októbra 2019 pridelená sudcovi spravodajcovi Rastislavovi Kaššákovi.

3. Podľa čl. II bodu 5 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky schváleného na zasadnutí pléna ústavného súdu konaného 4. decembra 2019 na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 (ďalej len „rozvrh práce“) je na konanie vo veciach patriacich do pôsobnosti senátov ústavného súdu v jednotlivých prípadoch príslušný ten senát ústavného súdu, ktorého členom je sudca spravodajca, ktorému bola vec pridelená. V súlade s čl. II bodom 3 písm. a) rozvrhu práce pri predkladaní pridelených vecí do senátu sudcom spravodajcom Rastislavom Kaššákom pracuje prvý senát ústavného súdu v zložení Jana Baricová, predsedníčka senátu, Rastislav Kaššák a Miloš Maďar. Ústavnú sťažnosť sťažovateľa preto predbežne prerokoval senát v zložení uvedenom v záhlaví tohto rozhodnutia.

4. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že v konaní vedenom Krajským súdom v Trnave (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 14 S 11/2017 sa sťažovateľ správnou žalobou domáhal zrušenia rozhodnutia Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky, Lazovná 63, Banská Bystrica č. 100200434/2017 z 2. februára 2017. Krajský súd rozsudkom sp. zn. 14 S 11/2017 zo 17. mája 2018 (ďalej aj „rozsudok krajského súdu“) žalobu sťažovateľa zamietol a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania.

5. Proti rozsudku krajského soudu podal stěžovatel kasačnou stížnost z důvodů podle § 440 ods. 1 písm. g) a h) Správného soudního porádku (dále aj „SSP“) a namíetal taktiež nesplnenie formálnych náležitostí rozsudku krajského soudu podle § 141 SSP, ktoré má podľa neho za následok, že predmetný rozsudok je bez právnych účinkov.

6. Najvyšší soud napadnutým uznesením kasačnou stížnost odmítol podľa § 459 písm. a) SSP ako oneskorene podanú a účastníkom nepriznal právo na náhradu trov kasačného konania.

7. Stěžovatel v ústavní stížnosti namíeta, že rozsudok krajského soudu, který mu bol elektronicky doručený 14. júna 2018, nebol podpísaný spôsobom vyžadovaným Správnym súdnym porádkom a zákonom č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (dále len „zákon o e-Governmente“), pretože obsahuje kvalifikované elektronické podpisy len dvoch členov senátu krajského soudu, konkrétne JUDr. Ľubomíra Bundzela a JUDr. Anity Filovej. Citujúc § 17 ods. 1 a § 23 ods. 3 zákona o e-Governmente a § 141 SSP stěžovatel zdôraznil, že *„pri vyhotovovaní prvopisu rozsudku ako elektronického úradného dokumentu, tento rozsudok musí byť podpísaný všetkými členmi senátu. V prípade, ak rozsudok vo forme elektronického úradného dokumentu nie je podpísaný všetkými členmi senátu, takýto rozsudok nespĺňa základné formálne náležitosti rozsudku v zmysle § 141 SSP.“* Podľa názoru stěžovateľa § 141 SSP, ktorý umožňuje, aby v prípade neprítomnosti predsedu senátu bol rozsudok v listinnej podobe podpísaný len ostatnými členmi senátu, nemožno automaticky aplikovať aj na podpisovanie rozsudku vyhotoveného vo forme elektronického úradného dokumentu. Použitie takejto analógie by odporovalo čl. 2 ods. 2 ústavy.

8. Další formálna vada rozsudku krajského soudu spočívá podľa stěžovateľa v absencii uvedenia dôvodu, pre ktorý predseda senátu nemohol vyhotovený rozsudok podpísať. Stěžovatel uvádza, že dôvod nepodpísania je uvedený na samostatnom dokumente, ktorý však nie je spojený s rozsudkom krajského soudu, pričom takýto *„postup nezodpovedá formálnym náležitostiam rozsudku uvedeným v § 141 SSP“*. Ďalej poukázal

na skutočnosť, že samotný dokument obsahujúci dôvod, pre ktorý predseda senátu nemohol dokument podpísať, nie je podpísaný ani ostatnými členmi senátu, ale len kvalifikovanou elektronickou pečaťou krajského súdu. Na podporu svojho názoru sťažovateľ poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 20 Cdo 3578/2017, pričom s poukazom na už uvedené skutočnosti považoval rozsudok krajského súdu za „*nulitný právny akt*“, ktorý je bez akýchkoľvek právnych účinkov.

9. Na základe uvedeného je sťažovateľ toho názoru, že lehota na podanie kasačnej sťažnosti proti rozsudku krajského súdu nemohla začať plynúť 14. júna 2018, pretože ani ku dňu podania ústavnej sťažnosti mu nebol rozsudok krajského súdu spĺňajúci všetky zákonné náležitosti doručený. Napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktorým bola odmietnutá jeho kasačná sťažnosť ako oneskorene podaná, tak bolo porušené jeho právo na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy.

10. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí jeho ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie vo veci samej nálezhom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Sžfk 63/2018 zo dňa 10.12.2018 porušené bolo.

2. Základné právo sťažovateľa na prístup k správne súdu podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Sžfk 63/2018 zo dňa 10.12.2018 porušené bolo.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky ruší uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Sžfk 63/2018 zo dňa 10.12.2018 a zároveň vec vracia Krajskému súdu v Trnave na ďalšie konanie.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný zaplatiť sťažovateľovi trovy kasačného konania na účet právneho zástupcu sťažovateľa spoločnosti Prosman a Pavlovič advokátska kancelária, s. r. o., IBAN: [REDAKOVANÉ] do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Relevantná právna úprava a judikatúrne východiská ústavného súdu

11. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

12. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

13. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

14. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

15. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,

- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

16. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu na začatie konania pritom možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím alebo iným označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konania (I. ÚS 66/98, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 136/05, I. ÚS 453/2011). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08, I. ÚS 165/2015).

17. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

18. Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

19. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

20. Ústavný súd pritom vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru opakovane judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

III.

Samotné posúdenie ústavným súdom

21. Podstata ústavnej sťažnosti spočíva v tvrdení sťažovateľa o porušení jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a taktiež práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru z hľadiska prístupu k najvyššiemu súdu (ako súdu kasačnému) pre účely preskúmania námietok obsiahnutých v podanej kasačnej sťažnosti proti rozsudku krajského súdu zo 17. mája 2018.

22. Ešte pred tým, ako sa ústavný súd bude zaoberať podstatnou argumentáciou sťažovateľa obsiahnutou v ústavnej sťažnosti, považuje za potrebné zdôrazniť, že ho nemožno považovať za ďalšiu „superrevíziu“ inštanciu v systéme justície. Ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) stojí mimo sústavu všeobecných súdov, a preto nie je oprávnený preskúmavať a posudzovať, či bol v konaní pred všeobecnými súdmi náležite zistený skutkový stav a aké právne závery z tohto zisteného skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákonov všeobecnými súdmi s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Interpretácia a aplikácia právnych predpisov je totiž primárne úlohou všeobecných súdov, pričom zásah ústavného súdu je namieste len v prípade najvážnejších pochybení predstavujúcich porušenie základných práv a slobôd garantovaných ústavou, predovšetkým keď rozhodovací proces vykazuje znaky arbitrárnosti. O arbitrárnosti a svojvôli pri výklade zákonného predpisu všeobecným súdom by pritom bolo možné

uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (I. ÚS 494/2014).

23. Ústavný súd zdôrazňuje, že podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú [čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy (IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 214/04)]. Táto povinnosť všeobecných súdov vzhľadom na ich postavenie ako primárnych ochrancov ústavnosti a vzhľadom na povinnosť Slovenskej republiky rešpektovať medzinárodné záväzky vyplývajúce z medzinárodných zmlúv o ochrane ľudských práv a základných slobôd (III. ÚS 79/02) zahŕňa zároveň požiadavku rešpektovania procesných garancií spravodlivého súdneho konania vyplývajúcich z čl. 6 ods. 1 dohovoru v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) (III. ÚS 560/2015).

24. Súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo na prístup k súdu. Slovenská republika, ako aj všetky jej orgány verejnej moci, má pozitívny záväzok aktívnym spôsobom zabezpečiť, aby práva a slobody garantované jej právnym poriadkom neboli oprávneným subjektom pod jej jurisdikciou len formálne garantované, ale aby tieto práva a slobody boli „prakticky a efektívne“ dosiahnuteľné (II. ÚS 153/2018). Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy patrí aj ochrana, ktorá sa účastníkovi poskytuje v konaní o opravných prostriedkoch. Ak účastník konania splní predpoklady vyžadované zákonom pre poskytnutie ochrany v opravnom konaní, všeobecný súd mu túto ochranu musí poskytnúť (napr. II. ÚS 78/05, II. ÚS 249/05).

25. Európsky súd pre ľudské práva interpretoval právo na prístup k súdu v rámci svojej rozhodovacej činnosti tak, že čl. 6 ods. 1 dohovoru zaručuje každému právo na to, aby svoju vec týkajúcu sa civilných práv a záväzkov mohol predložiť súdu, pričom v tomto

smere predmetné ustanovenie zakotvuje „právo na súd“, kde je právo na prístup k súdu, teda právo začať konanie pred súdmi v civilných veciach, len jedným z jeho aspektov. K nemu (k právu na prístup k súdu) sa následne pridávajú záruky predpísané čl. 6 ods. 1 dohovoru vzťahujúce sa na organizáciu a zloženie súdu a na priebeh konania. Toto celé tvorí právo na spravodlivý proces (rozhodnutie ESĽP vo veci Golder proti Spojenému kráľovstvu z 21. 2. 1975, č. 4451/70).

26. Ťažisková argumentácia sťažovateľa je založená na dvoch podstatných námietkach týkajúcich sa nedostatku formálnych náležitostí rozsudku krajského súdu, v dôsledku ktorých jeho doručenie do elektronickej schránky právneho zástupcu sťažovateľa nemohlo vyvolať začatie plynutia zákonnej lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

26.1 Sťažovateľ v prvom rade namieta, že rozsudok krajského súdu vyhotovený vo forme elektronického úradného dokumentu nebol podpísaný všetkými členmi senátu, ale len dvomi z nich, pričom je toho názoru, že použitie § 141 SSP je v prípade elektronickej formy rozsudku vylúčené.

26.2 Druhá podstatná vada rozsudku krajského súdu spočíva podľa sťažovateľa v tom, že dôvod, pre ktorý predseda senátu nemohol rozsudok krajského súdu podpísať, nebol uvedený na písomnom vyhotovení rozsudku, ale len na samostatnom dokumente k nemu pripojenom.

27. Podľa § 141 SSP písomné vyhotovenie rozsudku podpisuje sudca a pri senátnych rozhodnutiach všetci členovia senátu. Ak ho nemôže podpísať sudca, podpíše ho iný poverený sudca; ak rozsudok nemôže podpísať predseda senátu alebo iný člen senátu, podpíšu ho zvyšní členovia senátu; dôvod sa poznamená na písomnom vyhotovení.

28. Podľa § 72 ods. 1 SSP správny súd doručuje písomnosť na pojednávaní alebo pri inom úkone súdu; tým nie je dotknutá povinnosť správneho súdu doručovať písomnosť do elektronickej schránky podľa osobitného predpisu.

29. Podľa § 142 ods. 1 SSP rozsudok sa doručuje účastníkom konania, osobám zúčastneným na konaní a zainteresovanej verejnosti, prípadne ich zástupcom, do vlastných rúk.

30. Z citovaného ustanovenia § 141 SSP vyplýva, že písomné vyhotovenie prvopisu rozsudku podpisuje sudca a v senátnych veciach všetci členovia senátu. V prípade, ak sudca, ktorý rozsudok vydal, nemôže prvopis podpísať, podpíše ho iný poverený sudca spravidla určený rozvrhom práce príslušného súdu s tým, že sa poznamená aj dôvod podpísania rozsudku iným sudcom. Osobitne je v ustanovení § 141 SSP upravený postup pri podpisovaní prvopisu rozhodnutia, ktorý nemôže podpísať predseda senátu alebo niektorý z členov senátu. Za takejto situácie rozhodnutie podpíšu ostatní prítomní členovia senátu, pričom tretí podpis bude na rozhodnutí absentovať a zároveň sa uvedie dôvod, pre ktorý tretí člen senátu rozhodnutie nepodpísal (Baricová, J., Fečík, M., Števček, M. a kol. *Správny súdny poriadok. Komentár*. Bratislava : C.H. Beck, 2018, 1824 s., ISBN : 978-80-7400-678-4, s. 727).

31. Osobitným predpisom upravujúcim podrobnosti doručovania písomností do elektronickej schránky, na ktorý odkazuje citovaný § 72 ods. 1 SSP, je zákon o e-Governmente, ktorý určuje formu, v akej sa majú rozhodnutia prípadne iné dokumenty orgánov verejnej moci doručiť účastníkom konania (§ 27 ods. 1 zákona o e-Governmente), a taktiež spôsob ich doručovania (§ 29 a nasl. zákona o e-Governmente). Výslovne pritom ustanovuje, že vyhotovený elektronický úradný dokument vrátane príloh má rovnaké účinky ako rozhodnutie, žiadosť, vyjadrenie, stanovisko alebo iný dokument, vrátane príloh, ktoré podľa osobitného predpisu vydáva, oznamuje alebo doručuje orgán verejnej moci v listinnej podobe (§ 28 ods. 2 zákona o e-Governmente).

32. Zohľadňujúc sťažnostnú argumentáciu sťažovateľa, sa ústavný súd dôkladne oboznámil s obsahom napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, aby posúdil, či ním došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu (resp. práva na spravodlivé súdne konanie) z hľadiska odňatia prístupu k súdu. Ústavný súd považuje za potrebné poukázať na skutočnosť, že ústavná sťažnosť je v podstate opakovaním totožných

argumentov, ktoré sťažovateľ prezentoval aj v kasačnej sťažnosti podanej proti rozsudku krajského súdu a s ktorými sa najvyšší súd v napadnutom uznesení relevantne a dostatočne vysporiadal.

33. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že najvyšší súd dospel k záveru o splnení zákonom vyžadovaných formálnych náležitostí rozsudku krajského súdu. Vo vzťahu k prvej námietke sťažovateľa týkajúcej sa nedostatku podpisu predsedu senátu na písomnom vyhotovení rozsudku krajského súdu doručenom vo forme elektronického dokumentu najvyšší súd v bode 14 napadnutého uznesenia uviedol, že „*elektronický výkon verejnej moci je v zmysle konštrukcie zákona o e-Governmente (napríklad § 28 ods. 1 a 2) rovnocenný s výkonom verejnej moci v listinnej podobe, a tak opomenúc výnimky, v podstate ide pri listinnej a elektronickej o rovnocenné písomné formy s tým, že orgán verejnej moci je povinný konať elektronickou formou*“. Tento právny názor najvyšší súd konštatoval, zohľadňujúc gramatický a teleologický výklad zákonných ustanovení.

34. Pokiaľ ide o druhú námietku sťažovateľa týkajúcu sa neuvedenia dôvodu o nemožnosti podpísania rozsudku predsedom senátu priamo na písomnom vyhotovení rozsudku, najvyšší súd v tomto smere uznal pochybenie krajského súdu, keď uviedol, že „*správnejším postupom krajského súdu by bolo, keby dôvod nepodpísania rozsudku predsedom senátu bol zachytený v dokumente, ktorý by bol s rozsudkom neoddeliteľne spojený, a to tak, že by boli autorizované spoločne ako jeden celok. Tým by sa zabezpečilo, že z toho elektronického dokumentu bude vždy možné ihneď zistiť dôvod chýbajúceho podpisu*“. Najvyšší súd však zastával názor, že podpis predsedu senátu alebo člena senátu nie je z hľadiska právnej kvality možné považovať za rovnocenný inštitút ako uvedenie dôvodu nemožnosti podpísania rozsudku niektorým z členov senátu alebo predsedom senátu. V tejto súvislosti najvyšší súd dodal, že „*poznámenanie tohto dôvodu má len informatívnu hodnotu pre účastníkov konania, nie je podpisom, nejde teda o podstatnú náležitosť rozsudku. Jeho účelom nie je nahradenie podpisu, ale poskytnutie informácie o dôvode nepodpísania. Zákon ani neustanovuje, že toto poznámenanie má byť odsúhlasené (podpísané) alebo vykonané tými členmi senátu, ktorí rozsudok podpísali, často pôjde o úkon príslušného zamestnanca súdu (tomu zodpovedá aj autorizácia kvalifikovanou*

elektronickou pečaťou)“. Najvyšší súd súčasne poukázal na samotný text § 141 SSP, z ktorého vyvodil, že uvedenie dôvodu nemožnosti podpísania rozsudku predsedom alebo členom senátu je možné vykonať aj formou úradného záznamu. Na základe uvedeného najvyšší súd uzavrel, že sťažovateľom vytýkaná vada rozsudku krajského súdu, t. j. neuvedenie dôvodu nepodpísania rozsudku predsedom senátu alebo členom senátu priamo na písomnom vyhotovení rozsudku, „*nespôsobuje v súdnej veci takú vadu, ktorá by viedla k ničotnosti rozsudku. Rozsudok bol podpísaný tými členmi senátu, ktorí ho podpísať mohli*“.

35. Vzhľadom na to, že podľa názoru najvyššieho súdu spĺňalo písomné vyhotovenie rozsudku krajského súdu vo forme elektronického dokumentu všetky formálne a obsahové náležitosti a preukázateľne bolo sťažovateľovi elektronicky doručené 14. júna 2018, kasačnú sťažnosť podanú sťažovateľom až 23. augusta 2018 vyhodnotil ako podanú oneskorene, a preto ju odmietol podľa § 459 písm. a) SSP.

36. Na tomto základe ústavný súd zastáva názor, že právne závery najvyššieho súdu koncipované v napadnutom uznesení vo vzťahu k včasnosti podanej kasačnej sťažnosti nemožno považovať za arbitrárne alebo ústavne neakceptovateľné, pričom najvyšší súd sa v danom prípade nedopustil takého výkladu a aplikácie príslušnej zákonnej právnej úpravy, ktorými by poprel jej účel a význam. Správnou interpretáciou citovaných zákonných ustanovení totiž nemožno dospieť k záveru, že v prípade rozhodnutia súdu, ktoré je účastníkovi konania doručené vo forme elektronického úradného dokumentu v zmysle § 27 ods. 1 zákona o e-Governmente, je vylúčená aplikácia § 141 SSP. Ako už ústavný súd uviedol, § 141 SSP explicitne ustanovuje, kto a akým spôsobom podpisuje prvopis súdneho rozhodnutia, a to bez ohľadu na to, či je rozhodnutie vyhotovené v elektronickej alebo listinnej podobe. Ani zo znenia ustanovenia § 23 ods. 3 zákona o e-Governmente, na ktoré sťažovateľ v ústavnej sťažnosti výslovne poukazuje, nie je možné vyvodiť, že rozsudok vyhotovený vo forme elektronického dokumentu musia za každých okolností a bez výnimky podpísať všetci členovia senátu. Predmetné ustanovenie určuje len spôsob autorizácie dokumentu orgánu verejnej moci konkrétnou osobou alebo osobou v konkrétnom postavení, ak to vyžaduje osobitný predpis. Na základe uvedeného považuje ústavný súd interpretáciu

uvedených zákonných ustanovení predostretú sťažovateľom v ústavnej sťažnosti za mylnú a odporujúcu systematickému, logickému a teleologickému výkladu týchto právnych noriem.

37. K záveru o ústavnej akceptovateľnosti a udržateľnosti je potrebné dospieť aj vo vzťahu k vyslovenému právnomu názoru najvyššieho súdu, podľa ktorého má poznamenanie dôvodu, pre ktorý niektorý z členov senátu nemohol prvopis rozhodnutia podpísať, len informatívny charakter. Neuvedenie tohto dôvodu priamo na písomnom vyhotovení rozsudku, ktorý spĺňa všetky formálne náležitosti a je účastníkovi konania riadne doručený, síce predstavuje pochybenie zo strany súdu, avšak nie takej intenzity, aby bolo spôsobilé vylúčiť začatie plynutia lehoty na podanie opraveného prostriedku proti takému rozhodnutiu. Navyše, v danom prípade bol sťažovateľ o dôvode nepodpísania rozsudku krajského súdu predsedom senátu vyrozumieť, hoci na samostatnom dokumente pripojenom k uvedenému rozsudku.

38. Z už uvedených dôvodov tak ústavný súd nevidel ústavne relevantný dôvod na to, aby do napadnutého uznesenia najvyššieho súdu akýmkoľvek spôsobom zasahoval, keďže nebol zistený taký výklad ustanovení citovaných v napadnutom uznesení a ich uplatnenie vo veci sťažovateľa, ktoré by mohli vyvolať účinky nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje a jeho rozhodnutie považuje za nesprávne napriek tomu, že najvyšší súd v napadnutom uznesení jednoznačným a zrozumiteľným spôsobom vysvetlil dôvody odmietnutia kasačnej sťažnosti sťažovateľa, nie je sama osebe dôvodom na vyhovie ústavnej sťažnosti. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strán sporu vrátane ich dôvodov a námietok.

39. Pokiaľ sťažovateľ v ústavnej sťažnosti poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 20 Cdo 3578/2017, ústavný súd už len dodáva, že predmetné uznesenie sa týka odlišnej situácie, ako to je v prejednáwanej veci, keďže pojednáva

o dôsledkoch úplnej absencie podpisu sudcu (predsedu senátu) na vyhotovenom origináli rozsudku, na čo napokon aj správne poukázal najvyšší súd (bode 22 napadnutého uznesenia).

40. Vzhľadom na to, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktorým bola kasačná sťažnosť odmietnutá ako oneskorene podaná, nedošlo k odmietnutiu spravodlivosti, a tým k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavnú sťažnosť sťažovateľa bolo potrebné odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

41. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v petite nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. mája 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu